

Arbetsmarknadsdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar Styrkraft för lyckad integration

Saco har fått möjlighet att svara på remissen Styrkraft för lyckad integration – Slutbetänkande av utredningen om en målstyrd integrationspolitik (SOU 2024:41).

Utredningens uppdrag har varit att analysera och lämna förslag på hur integrationspolitikens mål ska få större genomslag i den offentliga verksamheten samt utreda hur regelverket för ersättningarna till nyanlända som deltar i etableringsprogrammen bör ändras.

Utredningen föreslår flera åtgärder för en tydligare myndighetsstyrning av integrationspolitiken både på myndighets-, sektors-, och nationell nivå. Saco håller med utredningen om att det finns ett behov av en mer strategisk styrning, men vill samtidigt betona att uppsatta mål måste kunna utvärderas på ett vettigt sätt. Icke-mätbara begrepp såsom att den enskilde ska ta ett eget ansvar eller "anstränga sig" är inte lämpliga för att mäta måluppfyllelse och bör därför undvikas. Det är viktigt att målen är formulerade på ett sätt som gör en objektiv mätning möjlig.

Strategisk och sammanhållen styrning

I betänkandet föreslås att integrationspolitiken ska följas upp på ett mer samordnat och strukturerat sätt. Det kan motverka stereotypa uppfattningar om hur det går för utrikesfödda kvinnor och män. En mer kunskapsbaserad styrning är också något som Saco generellt är positivt inställd till.

Saco tillstyrker förslaget om att upphäva den generella förordningen (1986:856) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av integrationspolitiken. Att vissa berörda myndigheter i stället får ett utpekat ansvar i sina respektive myndighetsinstruktioner främjar troligtvis integrationen på sikt. Integrationsfrågan hör hemma i myndigheternas ordinarie processer där arbetet kan verksamhetsanpassas. Det är också positivt att integrationsfrågorna blir en del av myndighetsdialogen hos respektive myndighet och därmed följs upp regelbundet som en del av resultatredovisningen.

Saco anser att det är bra med en mer uppdelad myndighetsredovisning efter födelseregion eller efter svensk respektive utländsk bakgrund om det skapar ett bättre kunskapsunderlag. Uppdelningen ska vidare enligt förslaget användas när det bedöms relevant för bedömningen av

integrationsutvecklingen. Frågan är av vem och på vilket sätt bedömningen av relevans ska göras. Förtydliganden i den delen kan behövas.

Saco tillstyrker förslagen om ett samlat sektorsansvar inom fem huvudområden inom integrationspolitiken. Fördelningen av ansvaret för de olika delmålen mellan olika myndigheter framstår generellt som rimlig. Det kan dock finnas skäl att se över Statens Skolverks sektorsansvar för utbildning och kvalificering. Även Universitets- och högskolerådet eller Universitetskanslersämbetet skulle kunna ha en roll i detta sammanhang.

Inom ramen för en förstärkt styrning föreslår utredningen också att det ska inrättas ett rådgivande organ som ska kallas Nationella integrationsrådet. Avsikten är att det ska bistå regeringen med underlag och rekommendationer samt främja samverkan och erfarenhetsutbyte mellan olika aktörer. En samordnad myndighetsfunktion för integrationspolitiken kan vara ett effektivt sätt att visa att integration är ett prioriterat område. Rådet måste dock få tillräckligt med resurser för att kunna utträta något av betydelse. Vidare behöver rådet ha tillgång till andra myndigheters analyser och material utöver Arbetsförmedlingens där det är placerat. Därutöver behöver man överväga om arbetsmarknadens parter ska ha representanter i rådet.

Saco tillstyrker att det tas fram en nationell strategi för integrationspolitiken som inkluderar de fem delmålen och kompletterar styrningen. Även i denna strategi bör man undvika icke-mätbara begrepp eftersom det försvårar en bra utvärdering.

Uppföljning av integrationen

Syftet med att ta fram Indikationer för integration ska vara för att underlätta analysen av utvecklingen och ge en samlad bild för att därefter utforma insatser där de gör mest nytta. Indikatorerna kan alltså bidra till att insatserna får en bättre utformning. Mot bakgrund av detta angivna syfte har Saco inget emot att SCB får i uppdrag att utveckla indikatorer för uppföljning av integrationsmålen. Det ska noteras att grund för bosättning är en mycket viktig bakgrundsvariabel som många gånger medför att grupper är svåra att jämföra.

Ersättningar till deltagare i etableringsprogrammet

Saco delar uppfattningen att ersättningar till deltagare i etableringsprogrammen behöver utformas så att man minskar beroendet av ekonomiskt bistånd. Det finns fördelar med att det blir mer lönsamt för den enskilde att arbeta vid sidan av

etableringsprogrammen. Om flertalet av hushållen regelmässigt behöver ytterligare ekonomiskt stöd utöver etableringsersättningen finns det en grundläggande problematik som behöver justeras. Förvärvsarbete vid sidan av deltagande i etableringsprogrammet ska inte påverka etableringsersättningen. Saco tillstyrker därmed förslagen att nivån på etableringsersättningen höjs samt indexeras så att utvecklingen i konsumentprisindex följs.

Slutligen, för att få till en bra integration måste en högskoleutbildad nyanländ få hjälp med att matchas till ett arbete som passar hans utbildningsbakgrund. Då först kan kunskap och kompetens tillvaratas på rätt sätt. Det behövs för en bra integrationspolitik.

Saco hänvisar också till bilagda remissvar från Akademikerförbundet SSR samt Sveriges Lärare.

Med vänliga hälsningar
Sveriges akademikers centralorganisation

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Maria Rasmussen
Utredare